

คู่มือสำหรับประชาชน: การขอโอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรตามส.ป.ก. 4-01 กรณีโอนให้คู่สมรสกับบุตรหรือให้บุตรหลายคนหรือให้ทายาทอื่นๆ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ: สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร (ส.ป.ก.มุกดาหาร)

กรม: สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กระทรวง: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1. ชื่อกระบวนการ: การขอโอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรตามส.ป.ก. 4-01 กรณีโอนให้คู่สมรสกับบุตรหรือให้บุตรหลายคนหรือให้ทายาทอื่นๆ
2. หน่วยงานเจ้าของกระบวนการ: สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร (ส.ป.ก.มุกดาหาร)
3. ประเภทของงานบริการ: กระบวนการบริการที่เบ็ดเสร็จในหน่วยเดียว
4. หมวดหมู่ของงานบริการ: อนุญาต/ออกใบอนุญาต/รับรอง
5. กฎหมายที่ให้อำนาจการอนุญาต หรือที่เกี่ยวข้อง:
  - 1) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการเป็นเกษตรกรพ.ศ.2535
  - 2) มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในการประชุมครั้งที่ 7/2544 เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2544
  - 3) ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร พ.ศ.2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2538
  - 4) ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยการออกแก้ไขเพิ่มเติมและออกใบแทนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินพ.ศ.2540
6. ระดับผลกระทบ: บริการที่มีความสำคัญด้านเศรษฐกิจ/สังคม
7. พื้นที่ให้บริการ: สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร (ส.ป.ก.มุกดาหาร)
8. กฎหมายข้อบังคับ/ข้อตกลงที่กำหนดระยะเวลา -  
ระยะเวลาที่กำหนดตามกฎหมาย / ข้อกำหนด ฯลฯ 241 วันทำการ
9. ข้อมูลสถิติ  
จำนวนเฉลี่ยต่อเดือน 20  
จำนวนคำขอที่มากที่สุด 30  
จำนวนคำขอที่น้อยที่สุด 5
10. ชื่ออ้างอิงของคู่มือประชาชน [สำเนาคู่มือประชาชน] การขอโอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรตามส.ป.ก. 4-01 กรณีโอนให้คู่สมรสกับบุตรหรือให้บุตรหลายคนหรือให้ทายาทอื่นๆ
11. ช่องทางการให้บริการ
  - 1) **สถานที่ให้บริการ** สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร (ส.ป.ก.มุกดาหาร)/ติดต่อด้วยตนเอง ณ หน่วยงาน  
**ระยะเวลาเปิดให้บริการ** เปิดให้บริการวันจันทร์ถึงวันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08:30 - 16:30 น. (มีพักเที่ยง)  
**หมายเหตุ** -

## 12. หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข(ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ และในการพิจารณาอนุญาต

หลักเกณฑ์คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีมติกำหนดไว้ในการประชุมครั้งที่ 7/2544 เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ.2544 เรื่องการโอนสิทธิและรับมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินดังนี้

### 1. ทายาทที่มีสิทธิรับโอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินฯ ได้แก่

- (ก) คู่สมรส (รวมถึงคู่สมรสที่อยู่กินด้วยกันแต่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส)
- (ข) บุตร (รวมถึงบุตรนอกกฎหมายที่บิดารับรองแต่ไม่รวมบุตรบุญธรรม)
- (ค) ทายาทอื่นใด ได้แก่
  - บิดาหรือมารดาของเกษตรกร
  - พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันของเกษตรกร (พี่น้องตามความเป็นจริง)
  - พี่น้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดาเดียวกันของเกษตรกร (พี่น้องตามความเป็นจริง)
  - หลานของเกษตรกร (หมายถึงลูกของลูกหรือลูกของพี่หรือของน้อง)

### 2. ทายาทผู้รับโอนตาม (ก) (ข) และ (ค) จะต้องมีความสมบูรณ์และไม่มีความต้องห้ามดังนี้

2.1 ทายาทผู้รับโอนจะต้องเป็นเกษตรกรตามกฎหมายปฏิรูปที่ดินกล่าวคือ (1) เป็นเกษตรกรผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักหรือ (2) เป็นเกษตรกรผู้ประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักซึ่งได้แก่ผู้ยากจน/ ผู้ที่จบการศึกษาทางการเกษตรกรรม/บุตรของเกษตรกรทั้งนี้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการเป็นเกษตรกรพ.ศ.2535

2.2 ทายาทผู้รับโอนและคนในครอบครัวเดียวกันต้องไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพอยู่ก่อนแล้ว (มีที่ดินเมื่อรวมกับคำขอรับโอนต้องไม่เกินกว่า 50 ไร่หรือ 100 ไร่แล้วแต่กรณี)

### 2.3 ทายาทผู้รับโอนจะต้องมีความสมบูรณ์ตามที่กฎหมายกำหนดได้แก่

- มีสัญชาติไทย
- บรรลุนิติภาวะหรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
- มีความประพฤติดีและซื่อสัตย์สุจริต
- มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงและสามารถประกอบการเกษตรได้
- ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

### 3. ทายาทผู้รับโอนจะต้องรับภาระหนี้ค้างชำระซึ่งผู้โอนยังคงค้างชำระกับส.ป.ก. หรือสถาบันการเงินที่ร่วมโครงการกับ ส.ป.ก. ไปด้วย

หมายเหตุ: \*\*\*กรณีมีเหตุผลและความจำเป็นและมีได้เป็นการหลีกเลี่ยงข้อห้ามโอนสิทธิหรือการแบ่งแยกสิทธิตามกฎหมายคู่สมรสที่หย่าขาดก็สามารถรับโอนได้

\*\*\*การโอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ให้แก่ทายาทนั้นในเบื้องต้นส.ป.ก.จะพิจารณาตามลำดับชั้นของทายาทคือคู่สมรสบุตรและทายาทอื่นดั่งนั้นหากผู้โอนประสงค์จะโอนให้ทายาทลำดับหลังผู้โอนต้องแสดงให้เห็นถึงเหตุผลความจำเป็นที่ไม่อาจโอนให้แก่ทายาทในลำดับต้นได้

\*\*\*อำนาจพิจารณาการโอนสิทธิของปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีเฉพาะกรณีการโอนให้คู่สมรสหรือบุตรคนเดียวกรณีอื่นๆ เป็นอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

หมายเหตุ : 1. กรณีคำขอหรือเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาไม่ครบถ้วน หรือไม่ถูกต้อง และไม่อาจแก้ไขเพิ่มเติมได้ในขณะนั้น ผู้รับคำขอและผู้ยื่นคำขอจะต้องลงบันทึกความบกพร่องและรายงานเอกสารหลักฐานร่วมกัน พร้อมกำหนดระยะเวลาให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมหากผู้ยื่นคำขอไม่ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมภายใน ระยะเวลาที่กำหนด ผู้รับคำขอจะดำเนินการคืนคำขอและเอกสารประกอบการพิจารณา

2. ขั้นตอนการดำเนินงานตามคู่มือจะเริ่มนับระยะเวลาดังแต่เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารครบถ้วนถูกต้องตามที่ระบุไว้ในคู่มือประชาชนเรียบร้อยแล้ว

3. ทั้งนี้จะมีการแจ้งผลการพิจารณาและกำหนดวันทำสัญญาให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายใน 7 วัน นับแต่วันที่พิจารณาแล้วเสร็จ

#### ขั้นตอน ระยะเวลา และส่วนงานที่รับผิดชอบ

| ที่ | ประเภทขั้นตอน    | รายละเอียดของขั้นตอนการบริการ                                                                                                            | ระยะเวลาให้บริการ | ส่วนงาน / หน่วยงานที่รับผิดชอบ                           | หมายเหตุ               |
|-----|------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------------------------------------------------------|------------------------|
| 1)  | การตรวจสอบเอกสาร | 1.1 ยื่นคำขอ<br>1.2 ตรวจสอบคำขอและเอกสารประกอบคำขอ<br>1.3 สอบสวนสิทธิ<br>1.4 จัดทำบัญชีเครือญาติ<br>1.5 ออกใบรับคำขอ                     | 1 วันทำการ        | สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร (ส.ป.ก. มุกดาหาร) | -                      |
| 2)  | การพิจารณา       | 2.1 เจ้าหน้าที่ตรวจสอบหนี้ค้ำชำระ ตรวจสอบแปลงที่ดิน และตรวจคุณสมบัติของผู้รับโอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกร ตาม ส.ป.ก. 4-01 | 30 วันทำการ       | สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร (ส.ป.ก. มุกดาหาร) | (ประสานหน่วยงานภายนอก) |
|     |                  | 2.2 ส.ป.ก.ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเอกสารจัดทำความเห็นเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณา                                               | 90 วันทำการ       | สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร (ส.ป.ก. มุกดาหาร) | -                      |

| ที่ | ประเภทขั้นตอน | รายละเอียดของขั้นตอนการบริการ                                                                   | ระยะเวลาให้บริการ | ส่วนงาน / หน่วยงานที่รับผิดชอบ                          | หมายเหตุ                                                                                                                       |
|-----|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|---------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |               | 2.3 ดำเนินการจัดทำหนังสือรับมอบที่ดิน และจัดทำ ส.ป.ก.4-01<br><br>- จัดทำหนังสือแจ้งผลการพิจารณา | 59 วันทำการ       | สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร (ส.ป.ก.มุกดาหาร) | กรณีที่ 1 โอนสิทธิเดิมแปลงทำตามขั้นตอนที่ 2.1-2.3 (รวม 181 วันทำการ))                                                          |
|     | การพิจารณา    | 2.4 รังวัดแบ่งแปลง และดำเนินการจัดทำหนังสือรับมอบที่ดิน และจัดทำ ส.ป.ก.4-01                     | 119 วันทำการ      | สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร (ส.ป.ก.มุกดาหาร) | กรณีที่โอนสิทธิรังวัดแบ่งแปลง (ก่อน หรือ หลังเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาก็ได้) ทำตามทุกขั้นตอน (รวม 241 วันทำการ) |
| 3)  | การลงนาม      | เลขานุการ คปจ. เสนอให้ผู้มีอำนาจลงนาม                                                           | 1 วันทำการ        | สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร (ส.ป.ก.มุกดาหาร) |                                                                                                                                |

ระยะเวลาดำเนินการรวม 241 วันทำการ

13. งานบริการนี้ผ่านการดำเนินการลดขั้นตอน และระยะเวลาปฏิบัติราชการมาแล้ว  
ยังไม่ผ่านการดำเนินการลดขั้นตอน

## 14. รายการเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอ

## 15.1) เอกสารยืนยันตัวตนที่ออกโดยหน่วยงานภาครัฐ

| ที่ | รายการเอกสาร<br>ยืนยันตัวตน | หน่วยงานภาครัฐ<br>ผู้ออกเอกสาร | จำนวน<br>เอกสาร<br>ฉบับจริง | จำนวนเอกสาร<br>สำเนา | หน่วยนับ<br>เอกสาร | หมายเหตุ                                                |
|-----|-----------------------------|--------------------------------|-----------------------------|----------------------|--------------------|---------------------------------------------------------|
| 1)  | บัตรประจำตัว<br>ประชาชน     | กรมการปกครอง                   | 0                           | 1                    | ฉบับ               | (ทั้งของผู้โอนและ<br>ผู้รับโอน)                         |
| 2)  | สำเนาทะเบียน<br>บ้าน        | กรมการปกครอง                   | 0                           | 1                    | ฉบับ               | (ทั้งของผู้โอนและ<br>ผู้รับโอน)                         |
| 3)  | ทะเบียนสมรส                 | กรมการปกครอง                   | 0                           | 1                    | ฉบับ               | (ทั้งของผู้โอนและ<br>ผู้รับโอน)                         |
| 4)  | บัตรประจำตัว<br>ประชาชน     | กรมการปกครอง                   | 0                           | 1                    | ฉบับ               | (คู่สมรสทั้งของ<br>ผู้โอนและผู้รับโอน<br>(ถ้ามี))       |
| 5)  | ใบสำคัญการ<br>เปลี่ยนชื่อ   | กรมการปกครอง                   | 0                           | 1                    | ฉบับ               | (เปลี่ยนสกุล ทั้ง<br>ของผู้โอนและ<br>ผู้รับโอน (ถ้ามี)) |
| 6)  | ทะเบียนการหย่า              | กรมการปกครอง                   | 0                           | 1                    | ฉบับ               | (ถ้ามี)                                                 |

## 15.2) เอกสารอื่น ๆ สำหรับยื่นเพิ่มเติม

| ที่ | รายการเอกสาร<br>ยื่นเพิ่มเติม                                                                      | หน่วยงานภาครัฐ<br>ผู้ออกเอกสาร                | จำนวน<br>เอกสาร<br>ฉบับจริง | จำนวนเอกสาร<br>สำเนา | หน่วยนับ<br>เอกสาร | หมายเหตุ                                                                      |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|-----------------------------|----------------------|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| 1)  | ส.ป.ก.4-01<br>(ฉบับผู้ถือ)                                                                         | สำนักงานการ<br>ปฏิรูปที่ดินเพื่อ<br>เกษตรกรรม | 1                           | 0                    | ฉบับ               | -                                                                             |
| 2)  | หลักฐานเกี่ยวกับ<br>ที่ดินของผู้รับโอน<br>คู่สมรสและบุตร<br>ที่ยังไม่บรรลุนิติ<br>ภาวะของผู้รับโอน | กรมที่ดิน                                     | 0                           | 1                    | ฉบับ               | (เช่นโฉนด,<br>น.ส.3, น.ส.3 ก,<br>ส.ป.ก. 4-01,<br>สทก., น.ค., กสน.<br>(ถ้ามี)) |
| 3)  | คำยินยอมคู่<br>สมรสของผู้โอน                                                                       | สำนักงานการ<br>ปฏิรูปที่ดินเพื่อ<br>เกษตรกรรม | 1                           | 0                    | ฉบับ               | (กรณีโอนให้บุตร<br>หรือเครือญาติ)                                             |

## 15. ค่าธรรมเนียม ไม่มี

ไม่มี

## 16. ช่องทางการร้องเรียน

- 1) **ช่องทางการร้องเรียน** สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร (ส.ป.ก.มุกดาหาร)  
**หมายเหตุ** (ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดจังหวัดมุกดาหาร (ส.ป.ก.มุกดาหาร) เลขที่ 186 ถนนเมืองใหม่ ตำบลมุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร 49000 โทร./โทรสาร 042-613-033)
- 2) **ช่องทางการร้องเรียน** สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม  
**หมายเหตุ** (เลขที่ 1 ถนนราชดำเนินนอกแขวงบ้านพานถมเขตพระนครกรุงเทพฯ 10200) หรือเว็บไซต์  
[http://eoffice.alro.go.th/alro\\_complain](http://eoffice.alro.go.th/alro_complain)
- 3) **ช่องทางการร้องเรียน** ศูนย์บริการประชาชนสำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี  
**หมายเหตุ** (เลขที่ 1 ถ.พิษณุโลกเขตดุสิตกทม. 10300 / สายด่วน 1111 / [www.1111.go.th](http://www.1111.go.th) / ตู้ปณ.1111 เลขที่ 1 ถ.พิษณุโลกเขตดุสิตกทม. 10300)

## 17. ตัวอย่างแบบฟอร์ม ตัวอย่าง และคู่มือการกรอก

ไม่มีแบบฟอร์ม ตัวอย่าง และคู่มือการกรอก

## 18. หมายเหตุ

|             |                                                     |
|-------------|-----------------------------------------------------|
| วันที่พิมพ์ | 16/06/2558                                          |
| สถานะ       | คู่มือประชาชนอยู่ระหว่างการ<br>จัดทำ / แก้ไข (User) |
| จัดทำโดย    | PREECHA LIMTHAVIL                                   |
| อนุมัติโดย  | -                                                   |
| เผยแพร่โดย  | -                                                   |